

Af Kristina Lund Jørgensen
Foto: Morten Rode
kls@fyens.dk, moer@fyens.dk

10

procent af en årgang har særligt talent og har brug for ekstra udfordringer for at udvikle talentet til fulde.

Brug for et bedre image

Erhvervsskolerne er for dem, der ikke gider lære noget. HG - står for hurtig gennemgang. Man spilder tiden på erhvervsskolerne. Det er de myter eleverne på erhvervsskolerne møder blandt venner. Elever fra Tietgenskolen ser frem til, at talentprojekt profilerer dygtige elever.

Maria Rønne-lund, 17 år, dekoratørlinjen. Jeg overvejede at gå i gymnasiet, fordi jeg hørte så meget dårligt om erhvervsskolerne.

Lærerne i folkeskolen sagde også, at gymnasiet var det eneste rigtige. Mine forældre støttede mig i at vælge erhvervsskolen, og jeg er rigtig glad for det. Det bliver godt med fokus på talenter. Man kunne også overveje niveau-dette hold. For mange tager ikke uddannelsen seriøst.

Malthe Krogh, 17 år, I iværksætterlinjen.

- Jeg overvejede gymnasiet, fordi jeg spiller musik og gerne ville på musiklinjen. Men jeg vidste ikke, hvad jeg skulle bruge uddannelsen til. Jeg vil gerne noget med handel. Derfor blev det erhvervsskolen. Mine forældre hjalp mig med at finde ud af, at jeg kan bruge uddannelsen til det, jeg vil. Jeg kunne godt tænke mig at få egen butik.

Nick Hertzum Skou, 21 år, iværksætterlinjen.

- Jeg har arbejdet som køkkenassistent, men jeg har en drøm om at skabe mit eget. Derfor læser jeg for at blive iværksætter. Studiemiljøet på skolen kunne godt være bedre. Der er for mange useriøse elever, der dædelægger det for os andre. Det er godt med fokus på dem, der gerne vil.

Josephine Knudsen, 19 år, iværksætterlinjen.

- Det har altid været en drøm for mig, at arbejde i en butik, derfor var det naturligt at vælge den her uddannelse. - Jeg forsvare uddannelsen, når mine venner snakker om, at man ikke lærer noget på erhvervsskolerne. Det passer nemlig ikke.

Et opgør med janteloven

■ Talenter bliver hevet frem på tv og nu i uddannelsessystemet

■ Uddannelsesinstitutioner skal huske stadig at udfordre alle, siger forsker

■ Erhvervsskolerne har også brug for at signalere, at de har dygtige elever på deres uddannelser, siger Noemi Katznelson, leder af Center for Ungdomsforskning ved Aarhus Universitet

En specielt tilbud med ekstra undervisning for højt begavede børn i folkeskolen, 10. klasse med håndplukkede særligt talentfulde elever, arrangementer for udvalgte, dygtige elever i gymnasiet eller camps for elitestuderende på universitetet.

Listen over tilbud til talentfulde unge under uddannelse er efterhånden fuldført.

Det stigende fokus på de dygtigste elever og studerende kommer som en naturlig del af den udvikling samfundet har været igennem, mener Noemi Katznelson, leder af Center for Ungdomsforskning ved Aarhus Universitet.

- Det er ikke kun noget, der sker inden for uddannelsessystemet. Vi ser det også på den kulturelle scene med programmer som X-faktor og Robinsom, hvor der skal kåres vindere og tabere. Vi er i gang med et mindre opgør med janteloven i forhold til, at alle er lige og skal have det samme. Nu har vi fokus på, at

det er godt at dyrke eliten og trække talenterne frem, forklarer hun.

Erhvervsskoler på rette vej

Der synes at være en bevægelse i gang i retning af, at man ikke længere tænker, at alle har brug for samme tilbud om undervisning undervejs i en uddannelse. Nu tænker institutionerne i højere grad i, at uddannelse skal adressere den enkelte der, hvor den enkelte er.

- Derfor er det ikke overraskende, at erhvervsskolerne følger tidsånden. Skolerne har også konkret brug for at signalere, at de har dygtige elever på deres uddannelser, vurderer Noemi Katznelson.

Husk de andre

I den proces må uddannelsesinstitutionerne dog ikke glemme, at alle elever og studerende har brug for at blive set og stimuleret uanset, hvilken hyldede de ligger på.

- Talentfulde elever har ikke brug for at blive udfodret

mere end alle andre. Alle elever har brug for at blive udfordret der, hvor de er, for at flytte sig. Fokus bør være på at alle yder deres bedste, siger Noemi Katznelson.

Hun peger også på, at det er vigtigt også at huske på fællesskabet, når man vælger at fokusere på de dygtigste.

- Meget forskning viser, at man loftet fællesskabet op ved at blande både de gode og de mindre gode. Derfor er det godt, at de ikke trækker dem helt ud af fællesskabet på erhvervsskolerne.

Noemi Katznelson peger i den forbindelse på, at det paradoksale i, at talenterne nu skal trækkes ud og tilbydes ekstra undervisning.

- Vi har haft rig tradition for at hive unge ud til specialundervisning. Nu skal de ud-satte tænkes ind i fællesskabet, mens de særligt dygtige tænkes ud. Det er et skift i uddannelsessystemet, og det er en hel generel tendens, siger centerlederen.

Der er endnu ingen forskning, der viser, hvad den udvikling betyder for fællesskabet og de unges faglige niveau.

Eftertragtet at blive et talent

Akademi for Talentfulde Unge, ATU, hedder tilbuddet fra de fynske gymnasier til de særligt motiverede og dygtige gymnasieelever.

De første studenter, der undervejs mod studentereksamen har fået ekstra forelæsninger på universitetet og andre intellektuelle udfordringer på akademiet, bliver studenter til sommer.

De har netop afsluttet forløbet på ATU, og talentkoordinatoren fra Svendborg Gymnasium, Kathrine Werngreen, har været med hele vejen.

- Eleverne har været rigtig glade for forløbet. Akademiet er også blevet et eftertragtet tilbud, siger hun.

Sidste år måtte de på Svendborg Gymnasium sige

nej til cirka 60 procent af de elever, der søgte om at blive optaget på akademiet.

Justeringer undervejs

Alle deltagere på det første hold blev udpeget af lærerne på gymnasiet, men den procedure blev ændret, fordi for mange elever følte sig forbigået.

- Nu skriver de en motiveret ansøgning udover, at lærere kan indstille elever. Vi ønsker i det hele taget at være meget åbne omkring akademiet, fortæller Kathrine Werngreen.

Når skolen er åben om tilbuddet til de talentfulde elever, håber de også på at afvise myter og misundelse.

- Vi oplevede, at flere elever fra det første hold egentlig

ikke brød sig om at være noget særligt i forhold til de andre. Der er nok lidt jantelov over det. Det har stadig ikke samme status at være et fagligt talent set i forhold til for eksempel at være et sportstalent. Men det er efterhånden ved at være eftertragtet at få en plads på akademiet. Og det er blevet nemmere for de andre årgange, fortæller Kathrine Werngreen.

Hun understreger, at det heller ikke er et tilbud alene for de naturvidenskabeligt interesserede elever.

- Der er mange forskellige arrangementer. Eleverne er også specielt glade for det sociale engagement og det tilbud om et netværk uden for deres eget gymnasium, de også får med akademiet.

Talentvejen

Talentvejen er et projekt på erhvervsskoler over hele landet, der løber over to år. Målet er, at arbejdet skal fortsætte på skolerne og smitte af på andre skoler fremover. Der deltager 14 skoler i projektet heriblandt Tietgenskolen på Fyn. På skolerne er der blandt andet indført mentorordninger, vejledende samtaler og øget samarbejde med praktiksteder, der tager mod talenter. Hver skole laver en plan for talentudpegning og -udvikling. Der er fire indsatsområder:

- 1: Afkortelse eller fritagelse for undervisning.
 - 2: Fag på højere niveau rettet mod videregående uddannelse.
 - 3: Ekstra faglige udfordringer.
 - 4: Ekstra fokus på tværgående temaer.
- Et talent er kendetegnet ved at have vilje, engagement, nysgerrighed, overblik og være innovativ og social kompetent. Det skønnes, at ti procent af en årgang har særligt talent og har brug for ekstra udfordringer for at udvikle talentet til fulde.

Fokus | Samfund

Dagens tema:
Talentudvikling

Erhvervsskoler spotter talenter

■ Talentudvikling skal skabe unge ambassadører, der kan være med til at polere erhvervsskolernes image

Erhvervsskoler landet over vil af med et kedeligt image som skraldespand for unge, der ikke ved, hvilken uddannelse de skal tage. Nu skal et nyt projekt, hvor talentfulde elever bliver udpeget til at modtage ekstra vejledning og undervisning, være med til at give skolerne et nyt image.

Talentvejen hedder projektet, der skal bidrage til at gøre det klart for unge uddannelsessøgende, at erhvervsskolerne er et godt valg, hvis man vil skridte videre op ad karrierestigen og uddanne sig til mere end tømrer eller elektriker. Projektet skal også sende de udvalgte ud som ambassadører for erhvervsfaglige uddannelser, der gerne vil tiltrække flere og gerne fagligt stærke unge.

John Vinsbøl, udviklingschef på Selandia, der har udviklet Talentvejen, fortæller, at erhvervsskolerne tilmed har haft svært ved at holde fast i de dygtigste elever, der falder fra, fordi de keder sig.

- Vi så i analyser af frafald, at også stærke elever faldt fra, fordi de ikke blev stimuleret nok. Vi havde ikke givet dem de muligheder, de havde brug for, forklarer han.

Det skal Talentvejen rette op på. John Vinsbøl peger også på, at der fremover bliver brug for de faglærte, når der skal bygges motorveje, supersygehuse og broer.

- Om kort tid har vi et arbejdsmarked, hvor der er over 100.000 ufaglærte, som får det svært, fordi de ikke har en uddannelse. Men vi kommer til at mangle 100.000 faglærte. Det ved vi allerede med anlægsarbejder, der er i gang og projekter for mere end 250 milliarder de kommende år.

Stop for shopping

Der er i dag for mange unge, der tror, at gymnasiet er eneste vej mod højere uddannelsesniveau. Derfor vælge de den vej. Men mange af dem må efterfølgende tage en ny ungdomsuddannelse på erhvervsskolerne, fordi det er her, de passer ind.

- De unge bliver vejledt til at vælge gymnasiet af forældre og uddannelsesvejledere. Men når de så ikke får en studentereksamen, der er stærk nok, kommer de til erhvervsskolerne for at komme videre. Det betyder, at det kan tage en unges seks eller syv år at blive tømrer, siger John Vinsbøl.

Tietgenskolen er med

I Odense er Tietgenskolen med i Talentvejen. Her vil de til efteråret udpege cirka 60 talentfulde elever, der får en mentor, der kan vejlede dem undervejs i uddannelsen og et tilbud om ekstra faglige ud-

fordringer.

Ann Jeanette Løkke er talentkoordinator på Tietgenskolen, og hun håber også på, at fokus på talenter kan give uddannelserne et bedre ry.

- De får en normal skoledag, men de vil også få ekstra tilbud om specielle camps eller ekstra undervisning. Det skal være et synligt projekt, der fylder noget i skolens kultur. Det skal styrke vores image, siger hun.

I flere år har skolen fokuseret på de elever, der havde det svært på bekostning af de dygtigste, derfor skal fokus flyttes.

- Der har været en tendens til, at vi kun gjorde noget for at samle op på dem, der kan mindre. Men forskning viser, at når man plejer talenterne, så er det med til at hive det faglige niveau i klassen op, forklarer Ann Jeanette Løkke.

- Det er en udvidelse af undervisningsdifferentiering.

- Og det er rigtig godt, at vi nu holder øje med elever i begge ender af skalaen, slår hun fast.

Et ordentligt stykke arbejde

John Vinsbøl er enig i den prioritering.

- Vi har med vores fokus

på de svageste elever været med til at sænke overliggeren for det faglige niveau. Det har heddet sig, at kan man ikke blive andet, så er der erhvervsskolen. Det er misforstået. Det faglige niveau er højt. Det er ikke længere så nemt at blive elektriker som tidligere, siger han.

Hele øvelsen går dog også ud på at huske på alle elever.

- Det her skal gavne alle. Vi justerer det pædagogiske grundlag, så det smitter af. Vi flytter heller ikke de talentfulde. Vi giver dem muligheder for noget mere. Det gjorde vi allerede for tre år siden, da vi

Ann Jeanette Løkke glæder sig til at arbejde for at talentfulde elever kan være med til at styrke erhvervsskolernes image. Hun er selv ved at uddanne sig i at kunne spotte talenterne og give dem de udfordringer, de har brug for.

indførte skills. En landsdækkende konkurrence, der har givet rum til dem, der vil vise, de kan præstere et ordentligt stykke murer-, snedker- eller kokkearbejde. Det samme vil ske med Talentvejen.

Erhvervsskoler søger nyt image

Erhvervsskoler vil dyrke talentfulde elever, og give skolerne et godt ry blandt unge

Rønnelund havde instillet sig til at søge sin ungdomsuddannelse på en erhvervsskole. Hun havde hørt

alle de dårlige historier.

- Min vejleder i folkeskolen anbefalede gymnasiet som den eneste vej til at blive til noget, og mine venner sagde, at erhvervsskolerne er for dem, der ikke vil lære noget, fortæller 17-årige Maria Rønnelund

Hun er nu elev på dekora-

tørlinjen på Tietgenskolen i Odense. Og hun er glad for sin erhvervsuddannelse. Hun kunne nemt blive en af de elever, Tietgenskolen fremover vil gøre lidt ekstra for at pleje med projektet Talentvejen. De talentfulde elever, der er motiverede og engagerede i uddannelsen. Dem der nu skal være med til at vende billedet og give skolerne et godt image blandt de unge.

Ann Jeanette Løkke, ko-

ordinator for Talentvejen på Tietgenskolen, mener også, at erhvervsskoler uberetiget kæmper med det dårlige image.

- Vi bliver overset, fordi mange mener, at man når længst med en gymnasial uddannelse. Men du kan også bygge videre på en erhvervsuddannelse, slår hun fast.

Der er også mange dygtige elever på skolerne, og ved at hive dem frem i lyset håber

erhvervsskolerne på at vende billedet.

- Det er vigtigt for vores image, at vi fremstår som en seriøs skole, der har fokus på alle typer elever - også de dygtige, siger Ann Jeanette Løkke.

Noemi Katznelson, leder af Center for Ungdomsforskning, mener, at skolerne fokus på talenter kan være vejen mod et bedre image.

- Vi er i gang med et mindre

opgør med janteloven i forhold til, at alle er lige og skal have det samme. Nu har vi fokus på, at det er godt at dyrke eliten og trække talenterne frem. Erhvervsskolerne gør det rigtige ved at følge tidsånden, siger hun.

Af Kristina Lund Jørgensen
klj@fyens.dk

▶ Skoler spotter talenter
1. sektion side 6-7

KØKKEN FORNYELSE?

Hvorfor udskifte hele køkkenet?
Vi tilbyder komplet fornyelse med nye udvalgte låger, bordplader, vask, hængsler, greb og skuffer. Monteret af vores egne erfarne håndværkere.

BKN
PRODUKTION

Husk håndværkerfradrag indtil 15.000 kr. pr. voksen i husstanden.

BKN Produktion A/S - Tlf. 65331966 - www.bknproduktion.dk

Boghsvej, Kerleminde

THOBO-CARLSEN & PARTNERE A/S
Statsautor. ejendomsmægler & valuar, MDE

Vælg selv hvordan du vil have **din avis** i ferien!

Klik ind på
fyens.dk/kundeservice
- så klarer vi resten!

Fyens Stiftstidende
dækker verden, dyrker Fyn

